

О Т Ч Е Т

Секция “Литература на Българското възраждане” 2004 г.

2004 г. беше много успешна за работата на секция “Литература на Българското възраждане”. Научната продукция, реализирана през годината, отрази сериозните научни задачи на секцията, множество лични реализации и ангажименти. Бяха издадени три книги – на Р. Дамянова, М. Карамузи и сборника Пари-думи-памет (ред. Н. Аретов, Р. Заимова). Секцията участва в отбелязване на 170-годишнината на Л. Каравелов със статии в издадения Юбилеен вестник Любен Каравелов. Революционер-писател-публицист, септември, 2004 г. Проведена бе и първата публична изява на интердисциплинарния проект “Иван Д. Шишманов” – на тема “**Иван Д. Шишманов – форумът**”. Проведе се успешна международна конференция “Просветеният смях” на Българско общество за проучване на XVIII в. Подготвен бе томът с ръкописи Владиката Климент – нови документи, със съставител М. Смолянинова. Бележките заедно с енциклопедичен именован показалец към тома са изготвени от К. Михайлов. Предстои обсъждането на ръкописа в секцията и подготовката му за печат. Ежегодният колегиум на секцията на тема “Литературата през нормата” бе проведен на високо научно равнище и предизвика интереса на културната общност. През 2004 г. бяха защитени дисертации от двама докторанти в секцията – Н. Пътова и Св. Русинова.

През 2004 г. секцията работи по следните научни проекти:

- **Литературни и социокултурни проблеми на Българското възраждане**
Ръководител ст. н.с. д-р Р. Дамянова.
Проектът обхваща основните задачи на секцията – работа по приключване на Енциклопедия “Българско възраждане”, провеждане на ежегодния Колегиум по възрожденска литература, участие в конференции, подготовка на колективни издания.
- Енциклопедия “Българско възраждане. Литература. Периодичен печат.
Литературен живот. Културни средища”
През 2004 г. с известно забавяне продължи предаването на статии от втора (окончателна) редакция и написването на нови. Предадени са 12 статии (втора редакция), 10 статии (първа редакция); събран е материал за 21 статии. Предстои работата по завършване и комплектуване на тома.
- Колегиум по възрожденска литература на тема “Литературата през нормата” – 18-19 ноември 2004 г. Ръководители ст. н.с. д-р Р. Дамянова и ст. н.с. д-р К. Михайлов. В заседанията на Колегиума участваха колеги от Института за литература, ПУ “Паисий Хилендарски”, ЮЗУ “Неофит Рилски”, Института по история. Подготвя се комплектуване на сборник и публикуването му в “Литернет”.
- **170-годишнината от рождението на Любен Каравелов** бе отбелязана съвместно с Общобългарски национален комитет “Васил Левски”. Подготвен и издаден беше Юбилеен вестник “Любен Каравелов” (редактори и съставители Р. Дамянова и К. Мирчева – Институт по история). Със свои статии във вестника участваха Л. Минкова, Р. Дамянова, Н. Аретов, К. Михайлов, Н. Чернокожев, Д. Господинов, Л. Михова, Н. Капралова, Н. Пътова. В организираната по повод годишнината научна конференция в Копривщица (8 ноември 2004 г.) участваха с доклади Л. Минкова, Р. Дамянова, Н. Аретов, Н. Капралова.
- Подготвен бе томът с ръкописи на Васил Друмев – Владиката Климент – нови документи, със съставител М. Смолянинова (Москва, Институт по

славянознание). Бележките, заедно с енциклопедичен именован показалец, към тома са изготвени от К. Михайлов и включват обзорни представяния на организационните, педагогическите и личните прояви на владиката Климент.

- Участие с доклади на *Н. Аретов* (Identity, Tradition and Values in the Ideas of Contemporary Bulgarian Humanities. Personal Observations) и **Н. Капралова** (*Quelques reflexions sur la litterature, le folklore et la danse dans l'histoire culturelle de la Bulgarie moderne*) в Международна конференция по случай 40-годишнината на Института по балканистика на тема “Традиционно, идентичност, модерност в културите на европейския Югоизток: литературата, изкуствата и интелектуалният живот през ХХ век” (1-2- октомври, 2004 г.).
Участие на К. Михайлов в интердисциплинарен колегиум по старобългарска литература (посветен на 90-год. на проф. Б. Ангелов) с доклад на тема Тайнописни записи върху една книга от манастира “Въведение Богородично” на Нишава.
- Участие на *Н. Аретов* с доклад Славянско versus балканско в международна конференция “Под знака на европейските културни диалози. В памет на проф. Б. Ничев” – 1-2 декември 2004 г.
- Качване в интернет на първите три тома от поредицата “Български писатели. Живот-творчество-идеи” (1929 г.). Изданието е подготвено от Н. Аретов.
- В. Балеvски е осъществил събиране, редактиране и подготовка на сборник с материалите от проведената конференция по случай 125 год. от рождението на Михаил Арнаудов. По проекта "Издирване, проучване и публикуване на ръкописното наследство на българските писатели" подготвя втора книга с творби на Змей Горянин.

Проект “Иван Д. Шишманов и модернизацията на българската хуманитарна наука”

Ръководители ст. н.с. д-р Р. Дамянова и Н. Капралова.

През 2004 г. бе изготвен план-проспект и проведена първата публична изява на проекта – научна конференция “Иван Д. Шишманов – форумът” (21-22 октомври). Участваха колеги с общо 40 доклада от различни институти на БАН и университети в страната. Взето бе решение за провеждане на ежегодни “Шишманови четения”, в които да се интерпретира и обхване богатото и многопосочно дело на големия учен. Подготвен беше блок от 6 статии на участници в конференцията за сп. Литературна мисъл (кн. 2, 2004 г.). Предстои публикация на още два блока със статии в сп. “Български език и литература” и сп. “Критика”. През 2005 г. ще бъде комплектуван сборник с изследвания по темите от конференцията.

Интердисциплинарен проект “Балканските идентичности в българската култура”

Ръководител ст. н.с. д-р Н. Аретов.

По проекта е проведен семинар на тема “Identity Reader” (25 март 2004 г.) с основни доклади доц. Диана Мишкова и д-р Боян Манчев. Подготвена е уеб-страница. В рамките на проекта ще бъде организирана научна конференция през 2005 г. Предстои издаването на том 5 от поредицата Балкански идентичности в българската култура.

Междуинститутски проект на Българското общество за изучаване на 18 век

Ръководител: ст. н. с. д-р Н. Аретов.

Организирана бе интердисциплинарна конференция на тема “Просветеният смях” (2-3 април 2004 г.). Участваха членове на секцията, колеги от Института по история, Института по балканистика, чужденци. Докладите са включени в уеб-сайта на Българското общество за проучване на 18 век.

Проект “Компютърна обработка на възрожденски текстове”

Ръководител ст. н.с. д-р К. Михайлов.

Осъществена бе командировка до Румъния, където продължи работата по изследването на ръкописите с исторически характер. Направените наблюдения предстои да бъдат обработени и попълнени според изискванията на избраната компютърна програма.

Проект “Географски каталог на възрожденската литература и литературна интелигенция през Възраждането”

Ръководител ст. н.с. д-р Л. Михова.

Продължи събирането на база данни за каталога. В процес на изготвяне са параметрите за тяхната електронна обработка, предстои обсъждането им от членовете на проекта. Актуализация се библиографията на поселищните изследвания, подготвена от Д. Леков за Енциклопедия “Българско възраждане”, която ще бъде база за реализирането на проекта.

Проект Българо-руски културни и литературни взаимоотношения

Ръководител ст. н.с. д-р Р. Дамянова.

През 2004 г. не бяха реализирани командировки по темата на проекта “България и Русия – разбиране и неразбиране” и съответно работата по проекта не може да се осъществи. Проведена беше среща с ръководителя на проекта от руска страна – проф. Д. Гачев и уточнени посоките на бъдеща работа – проучване на руски и български архиви и публикуване на направените изследвания.

Българо-полски проект “Проблеми на народната култура и културната идентичност, България и съседи”

Ръководител ст. н.с. д-р Н. Аретов.

Проведена беше среща с д-р Гр. Шват за изясняване на плана на работа. Подготвени са съвместни публикации, които ще бъдат реализирани през 2005 г.

Българо-чешки проект “Християнската култура и националната идентичност в епохата на Българското възраждане”

Ръководител ст. н.с. д-р К. Михайлов.

По проекта е извършена организационна и научно-подготвителна работа. Установени са контакти с чешки учени и е съставен научен колектив за предстоящите изследвания. Уточняват се конкретните форми на съвместната проучвателска дейност.